
	УНИВЕРЗИТЕТУ У БАЊОЈ ЛУЦИ ПРИРОДНО- МАТЕМАТИЧКИ ФАКУЛТЕТ		
	Додипломске академске студије		
Студијски програм(и):	Екологија и заштита животне средине Наставни смјер / Општи смјер		

Назив предмета	Природни услови и животна средина			
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Фонд часова	Број ЕЦТС бодова
1Ц13ЕОС1074	Обавезни	II	2+2	5
Наставници	Др Радислав Тошић, редовни професор; Новица Ловрић, в.асс.			

Условљеност другим предметима:	Облик условљености

Циљеви изучавања предмета:

1. циљ је упознавање и разумијевање различитости природних услова, њиховог значаја и утицаја на интензитет ерозивних процеса, привредне дјелатности и оптималне животне потребе становништва, квалитет животне средине,.
2. циљ је упознавање и сагледавање фактора (природни и антропогени) на промјену природних услова на Земљи.
3. циљ је упознавање настанка природних непогода, али и изналажење начина заштите од њих

Исходи учења (стечена знања):

Упознавање са природним условима и промјенама природних услова на Земљи, као резултат дјеловања природних процеса који су дијелом модификовани антропогеним дјеловањем. Упознавање са негативним природним дешавањима и то кроз природне непогоде на Земљи. Стога, један од исхода учења је систематизован приступ изучавању ове проблематике којим студент треба да овлада у оквиру овог наставног предмета. Студент се природним условима упознаје као природним потенцијалима, а непогодама као ограничењима у планирању, уређењу и заштити животне средине.

Садржај предмета:

Појам, подјела и значај природних услова
 Појам, подјела и последице природних непогода
 Подлога као природни услов
 Геолошка подлога као природни услов
 Инжењерско-геолошке карактеристике подлоге
 Фактори промјене геолошких услова: природни фактори
 Фактори промјене геолошких услова: антропогени фактор
 Литосферске непогоде: тектонски покрети, вулканизам, сеизмизам, удари астероида...
 Земљиште као природни услов
 Фактори промјене земљишних услова: природни фактори
 Фактори промјене земљишних услова: антропогени фактор
 Релефни услови: хипсометрија, верт. и хор. рашчлањеност, нагиб терена, експозиције
 Фактори промјене рељефних услова: природни фактори
 Фактори промјене рељефних услова: антропогени фактор
 Геоморофолошке непогоде: клизишта, одрони, урушавања тла
 Климатски услови: клима и ерозивни процеси, клима и насеља, клима и становништво
 Фактори промјене климатских услова: природни фактори
 Фактори промјене климатских услова: антропогени фактор
 Климатске непогоде: интензивне падавине, олујно-градоносне непогоде, суша.
 Климатске непогоде: мраз, поледица, магла, непогоде сњега и леда
 Климатске непогоде: електрична пражњења и олујни вјетрови
 Хидролошки услови: површинске воде
 Хидролошки услови: подземне воде
 Фактори промјене хидролошких услова: природни фактори
 Фактори промјене хидролошких услова: антропогени фактор
 Непогоде изазване водом: поплаве
 Непогоде изазване водом: цунами
 Вегетациони услови
 Фактори промјене вегетационих услова: природни фактори
 Фактори промјене вегетационих услова: антропогени фактор
 Пожари
 Биолошке непогоде: епидемије, епизоонозе, епифитнозе
 Вредновање природних услова
 Заштита од природних непогода и управљање непогодама

Методе наставе и савадавање градива:			
Облици наставе су предавања, вјежбе, самостални радови под менторством наставника и сарадника, редовне консултације и е-консултације, дискусије о конкретним случајевима из непосредног окружења. Предност наставним методама даје јасно структурирана настава, са наглашеним заједничким радом и комуникацијом.			
Литература:			
Драгићевић С., Филиповић Д. (2009): <i>Природни услови и непогоде у планирању и заштити простора</i> . Географски факултет, Београд.			
Goudie A. (2006): <i>The Human Impact on the Natural Environment</i> . Blackwell publishing, USA.			
Abbott P. (2008): <i>Natural disasters</i> . McGraw-Hill Higher education.			
Radislav Tošić : <i>Sliv akumulacije Drenova (Erozioni procesi i zasipanje akumulacije</i> , Geografsko društvo Republike Srpske, Posebna izdanja knjiga 27, Banja Luka, 2012.			
Radislav Tošić, Slavoljub Dragičević, Stanimir Kostadinov, Nada Dragović: <i>Assessment of soil erosion potential by the USLE method: Case study: Republic of Srpska-BiH</i> , Fresenius Environmental Bulletin, Volume 20 - No. 8 – 2011.			
Slavoljub Dragičević, Ivan Novković, Ivana Carević, Nenad Živković, Radislav Tošić : <i>Geohazard assessment in the Eastern Serbia</i> , Forum geografic, X 2011 (1).			
Slavoljub Dragičević, Radislav Tošić, Ivica Milevski: <i>Recent changes of the erosion intensity caused by anthropogenic influence on the territory of Serbia, Republic of Srpska and Macedonia</i> , International Scientific Symposium "Geography and Sustainable Development " Ohrid, 2009.			
Radislav Tošić, Snežana Vinterfeld, Novica Lovrić: <i>Primjena hidroloških metoda u određivanju ekološki prihvatljivog proticaja</i> , Glasnik Geografskog društva Republike Srpske, Sveska 13, Banja Luka, 2009.			
Radislav Tošić: <i>Problem erozije i upravljanje nanosom u Republici Srpskoj</i> , Међународни научни skup "Srbija i Republika Srpska u regionalnim i globalnim procesima", Trebinje, 2007.			
Облици провјере знања и оцјењивања:			
Писмени ; Усмени			
Тест I	20	Завршни испит	60
Тест II	20	Укупно	100
Посебна назнака за предмет:			
Име и презиме наставника који је припремио податке: Др Радислав Тошић, редовни професор			

Бања Лука, 30.11.2016.

/ Др Радислав Тошић, редовни професор /